

Anonüümseks muudetud versioon

Tölge

C-291/23 – 1

Kohtuasi C-291/23 [Hantoch]¹

Eelotsusetaotlus

Saabumise kuupäev:

8. mai 2023

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Landgericht Düsseldorf (Düsseldorfi esimese astme kohus, Saksamaa)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

27. aprill 2023

Hageja:

LS

Kostja:

PL

[...]

Landgericht Düsseldorf

kohtumäärus

kohtuasjas

LS, [...] Düsseldorf,

hageja

[...]

[...]

¹ Käesoleva kohtuasja nimi on väljamõeldud nimi. See ei vasta ühegi menetlusosalise tegelikule nimele.

vs

PL, [...], [...] Düsseldorf,

kostja

[...]

[...]

tegi Landgericht Düsseldorfi (Düsseldorfi esimese astme kohus)
1. tsiviilkolleegium
27. aprillil 2023
[...]

järgmise kohtumääruse:

Euroopa Liidu Kohtule esitatakse ELTL artikli 267 alusel järgmine eelotsuse küsimus:

Kas määruse (EL) nr 650/2012 artikli 10 tõlgendamisel küsimuses, kas pärandvarasse kuuluvad esemed olid olemas selles liikmesriigis, mille kohtu poole pöörduti, tuleb arvestada pärandi avanemise aega või hagi kohtule esitamise aega?

[...]

Põhjendused

I.

Menetlusosalised on 18. märtsil 2017 surnud pärandaja (edaspidi „pärandaja“) järeltulijad. Kostja on 13. mail 2015 koostatud notariaalse testamendi kohaselt pärandaja ainupärija. Pärandaja sündis Egiptuses, elas ja töötas pikki aastaid Saksamaal ning lõi seal ka perekonna. Tal oli nii Saksa kui ka Egiptuse kodakondsus. Pärast kutsetegevuse lõpetamist viibis pärandaja peamiselt Egiptuses, kus ta ka suri. Siiski oli tal ka sel ajal Saksamaa ravikindlustus ja pension. Pensionimaksed kandis ta edasi Egiptuse pangakontole üksnes selleks otstarbeks Saksamaal alles jäetud pangakonto [...] kaudu. Kuna ta sai oma pensioni Saksamaa arstide kutsekoja pensioniskeemi kaudu, siis oli ta kohustatud tasuma makse ka Saksamaal. Surma ajal oli pärandajal Apo-panga (edaspidi „Apo-Bank“) kontol vahendeid, kuid hagi esitamise ajaks oli konto juba suletud.

Hageja esitas kostja [...] vastu sundosa nõudest tulenevad teabe- ja raha maksmise nõuded. Ta väitis, et Landgericht Düsseldorf (Düsseldorfi esimese astme kohus) on rahvusvahelise kohtualluvuse reeglite kohaselt pädev asja lahendama. Pärandi

avanemise ajal oli pärandajal Saksamaal vara, lisaks Apo-Bankis olevatele vahenditele eelkõige maksude tagastusnõuded maksuameti vastu ja tagastusnõuded eraõigusliku ravikindlustusseltsi vastu.

Kostja leidis, et asi ei allu rahvusvaheliselt Landgericht Düsseldorfile (Düsseldorfi esimese astme kohus).

II.

Määruse (EL) nr 650/2012 artikli 4 kohaselt määratakse rahvusvaheline kohtualluvus selle alusel, kus oli surnud isiku alaline elukoht tema surma ajal. Praeguseni esitatud asjaolusid ja vaidluse seisu arvestades tuleb lähtuda sellest, et pärandaja alaline elukoht oli Egiptuses. [...]

Pärandaja sündis Egiptuses, elas ja töötas pikki aastaid Saksamaal ning lõi seal ka perekonna. Tal oli vaieldamatult Saksa ja Egiptuse kodakondsus ning hageja ei ole esitanud põhjendatud väiteid, et pärandaja oleks millalgi Egiptuse kodakondsusest loobunud. Pärast kutsetegevuse lõpetamist viibis pärandaja peamiselt Egiptuses. On tõsi, et tal oli veel Saksa ravikindlustus ja pension. Pensionimaksud kandis ta edasi Egiptuse kontole üksnes selleks otstarbeks Saksamaal alles jäetud konto kaudu püskorralduse abil. Kuna ta sai pensioni Saksamaa arstide kutsekoja pensioniskeemi kaudu, siis oli ta kohustatud tasuma makse ka Saksamaal. Eeltoodu ja muud asjaolud ei viita aga siiski sellele, et pärandaja pere- ja ühiskondliku elu keskpunkt oleks surma hetkel olnud Saksamaal. Kohtu arvates ei ole piisav asjaolu, et pärandaja oli oma elukoha registreerinud Düsseldorfis. Asjaolu, et pärandajal ei olnud enam korterit [...], nähtub kohtu arvates [...] lisast [...], milles endine üürileandja teatas, et ta ei tea pärandaja uut aadressi, ja palus posti ümber suunata. Asjaolu, et pärandaja säilitas muuseas kontaktaadressina kostja praksise aadressi, ei kinnita samuti pärandaja pere- ja ühiskondliku elu keskpunkti Saksamaal. Hageja ei ole esitanud väiteid, et pärandajal oleks Saksamaal olnud lisaks Apo-Bank kontole ja tema ravikindlustusele ning arstide kutsekoja kaudu saadavale pensionile mingit vallas- või kinnisvara. Hageja ei ole ka midagi esitanud selle kohta, kui regulaarselt pärandaja Saksamaal viibis ja millised olid tema kontaktid oma perekonnaga. Eeltoodu taustal tuleb kostja esitatud teabe põhjal lähtuda sellest, et pärast kutsetegevusest loobumist sõitis pärandaja kord aastas Saksamaale, kuid alates 2015. aastast ta Saksamaal ei viibinud.

Subsidiarselt sõltub määruse (EL) nr 650/2012 artikli 10 kohane rahvusvaheline kohtualluvus sellest, kus asuvad pärandvarasse kuuluvad esemed, kusjuures üldise käsituse kohaselt laieneb avalduse saanud kohtu pädevus vaid liikmesriigis asuvale pärandvarale, mis tekitab pärandvara killustumise või pärimisasja menetlusliku killustamise ohu [...].

Seoses määruse (EL) nr 650/2012 artikli 10 lõike 1 punktiga a on vaieldav, millist ajahetke tuleb arvesse võtta, et hinnata, kas „pärandvarasse kuuluvad esemed

asuvad liikmesriigis.“ Selles küsimuses on esindatud nii seisukohta, et määravaks on surma aeg [...] kui ka seisukohta, et määravaks on hagi esitamise aeg [...].

III.

Vastus sellele küsimusele on praeguse vaidluse puhul eelotsusetaotluse esitanud kohtu kohtualluvusliku pädevuse ulatuse kindlaksmääramisel olulise tähendusega, sest Saksamaal kui liikmesriigis olemasolev vara koosnes vähemalt pärandi avanemise ajal Apo-Banki kontol olemasolevatest vahenditest, kuid hagi esitamise ajaks oli konto juba suletud.

[...]

TÖÖDOKUMENT